

คู่มือการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนพัฒนาสี่ปี

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลวอแก้ว

โดย งานนโยบายและแผน สำนักปลัด
ตำบลวอแก้ว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง

โทรศัพท์ ๐๘๙-๙๕๖-๑๕๒๙

คำนำ

คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เล่มนี้จัดทำขึ้น เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนการปฏิบัติงาน โดยได้รวบรวมความรู้ทางวิชาการจากแหล่งต่างๆ และถ่ายทอดประสบการณ์ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ผู้ที่ได้ศึกษานำไปประยุกต์ใช้หรือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้วย

กองวิชาการและแผนงาน องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวแก้วจึงได้จัดทำคู่มือจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวแก้ว หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการและผู้ปฏิบัติงานสำหรับใช้เป็นคู่มือในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถนำไปสู่การปฏิบัติ ความสำเร็จ บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

งานนโยบายและแผน
องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวแก้ว

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ ลักษณะของแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี	๑
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี	๒
๑.๔ ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี	๒
๑.๕ แนวทางการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี	๔
๑.๖ แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี	๕
๑.๗ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปสู่การปฏิบัติ	๖
๑.๘ การจัดทำแผนดำเนินงาน	๗
๑.๙ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา	๗
๑.๑๐ การกำกับดูแล	๘
๑.๑๑ การจัดทำ แก้ไข เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนา	๘
๑.๑๒ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๙
๑.๑๓ วัตถุประสงค์ในการจัดทำคู่มือ	๙

ส่วนที่ ๒ แผนผังขั้นตอนการปฏิบัติงาน

ปฏิทินการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี	๑๐
--	----

ภาคผนวก

- หนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนที่สุด ที่ มท๐๘๑๐.๓/ว๕๗๙๗ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙
- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

ส่วนที่ ๑ บทนำ

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

๑.๑ ความเป็นมา

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นต้นมา องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทอำนาจหน้าที่ที่กว้างขวางมากขึ้น โดยมีเพียงที่จะมีหน้าที่ให้บริการ สาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังคงขยายบทบาทหน้าที่ออกไป รวมถึงการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาคม ท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบริหารพัฒนาและการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เพิ่มมากขึ้น

หลักการและเหตุผล

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วน ท้องถิ่นที่ผ่านมาห้วงระยะเวลาของการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สอดคล้องกับ แผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ.๒๕๕๑ มาตรา ๑๘ กำหนดให้แผนพัฒนาจังหวัดมีระยะเวลาสี่ปี และการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด จึงได้ดำเนินการจัดทำระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ลงนามในระเบียบดังกล่าว เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๙ และได้ ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙ โดยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย การจัดทำแผนพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวัน ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๑.๒ ลักษณะของแผนพัฒนาสี่ปี

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๙ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี หมายถึง แผนพัฒนาของ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกล ยุทธ์ โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชน อันมีลักษณะเป็นการกำหนด รายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนา ที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปีซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผน ก้าวหน้า และให้หมายความรวมถึงการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

ดังนั้น แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี จึงควรมีลักษณะกว้างๆ ดังต่อไปนี้

๑. เป็นเอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

๒. เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของการพัฒนาที่ชัดเจน และมี

ลักษณะเฉพาะตัวที่จะต้องดำเนินการให้เกิดผล

๓. เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนายุทธศาสตร์ที่จะดำเนินการเป็นห้วงระยะเวลา ๔ ปี

๔. เป็นเอกสารที่จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากับงบประมาณ

รายจ่ายประจำปี

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

๑. เพื่อให้การบริหารกิจการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยมีแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือช่วยผลักดัน และสนับสนุน

๒. เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และการจัดทำงบประมาณประจำปี

๓. เพื่อแสดงแนวทางและทิศทาง รวมทั้งเพื่อเป็นการประเมินผลการพัฒนาในช่วงเวลาสี่ปี ว่าสามารถสนองตอบ ต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายหรือไม่

๔. เพื่อเป็นการจัดเตรียมแผนงาน โครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในเอกสารเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ทันทีที่ได้รับงบประมาณ

๑.๔ ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

ประโยชน์ของแผนพัฒนาสามปี มีอยู่หลายประการ สามารถสรุปได้ดังนี้

๑. การบรรลุจุดมุ่งหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนา พันธกิจ และวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งการบรรลุจุดมุ่งหมาย (Attention of Objectives) มีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการวางแผน เพราะการวางแผนทุกครั้งย่อมต้องมีจุดหมายปลายทางที่กำหนดไว้ ถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มีความชัดเจน ก็จะช่วยให้การปฏิบัติตามแผนมีทิศทางมุ่งตรงไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิดผลดี

๒. เกิดความประหยัด (Economical Operation) การวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญา เพื่อคิดวิธีการให้องค์กรบรรลุถึงประสิทธิภาพ เป็นการให้งานฝ่ายต่างๆ มีการประสานงานกันดี กิจกรรมที่ดำเนินมีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน ก่อให้เกิดความเป็นระเบียบในงานต่าง ๆ ที่ทำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า นับว่าการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะก่อให้เกิดความประหยัด

๓. ลดความไม่แน่นอน (Reduction of uncertainty) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีเป็นการลดความไม่แน่นอนในอนาคตลง เนื่องจากการใช้จ่าย และการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ และสังคมโดยรวม การวางแผนปฏิบัติการจึงช่วยให้เกิดความแน่นอนในการใช้งบประมาณ เนื่องจากผ่านการวิเคราะห์พื้นฐานของข้อเท็จจริง

๔. ผู้บริหารท้องถิ่นใช้เป็นเกณฑ์ในการควบคุม (Basic of Control) การดำเนินกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ เพราะการวางแผนและการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ ต้องดำเนินการคู่กันและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การควบคุมจะทำให้การใช้งบประมาณและการดำเนินโครงการสัมพันธ์กัน

๕. ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี (Better Coordination) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีช่วยให้สร้างความมั่นใจในเรื่องความเป็นเอกภาพ ที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคต ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่วางไว้มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน มีการประสานงานที่ดีในฝ่ายต่างๆ ในองค์การบริหารส่วนตำบล และในพื้นที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้ง เป็นการหลีกเลี่ยงปัญหาความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายอีกด้วย

๖. แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เป็นเครื่องมือช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินกิจการต่างๆที่อาจมีความเชื่อมโยงและส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อกัน

๗. เพื่อให้สามารถตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงาน และใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรด้านการบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างถูกต้อง

๘. สามารถกำหนดทิศทางในการดำเนินการในอนาคต โดยมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนและยั่งยืนในการพัฒนา

๙. สามารถนำแผนปฏิบัติการไปปฏิบัติได้ตรงกับวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมาย ตามกลยุทธ์ที่กำหนด

๑๐. ทำให้การดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีมีความต่อเนื่อง ไม่มีรูปแบบที่ตายตัว (สามารถยืดหยุ่นได้) มีเอกภาพ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และสามารถสร้างระบบการติดตามประเมินผล

๑๑. ส่งเสริมภาพพจน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลและทำให้บุคคลทั้งในและนอกเขตองค์การบริหารส่วนตำบล เกิดความเชื่อมั่นในการบริหารกิจการ ขององค์การบริหารส่วนตำบล ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดให้แผนพัฒนาท้องถิ่นมีระยะเวลาสี่ปี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดที่กำหนดให้มีระยะเวลาสี่ปี

๒. การจัดทำเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลง แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ให้ผ่านกระบวนการประชาคมท้องถิ่นเพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

๓. กำหนดให้ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา จัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคมก่อนปีงบประมาณถัดไป และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้จัดทำหรือทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายนก่อนปีงบประมาณถัดไป เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสารทประสานและบูรณาการโครงการพัฒนาที่เกี่วข้องภายในแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด เพื่อนำไปจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของจังหวัดต่อไป กรณีที่จะต้องขยายเวลาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ต้องมีเหตุที่จำเป็นอย่างแท้จริง และให้คำนึงถึงระยะเวลาในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดด้วย

๔. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม งบประมาณจากเงินสะสมแต่ละปีงบประมาณในช่วงของแผนนั้น รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามโครงการพัฒนาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

๕. กำหนดว่าแผนการดำเนินงานให้จัดทำให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศใช้ งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม งบประมาณจากเงินสะสม หรือได้รับแจ้งแผนงาน และโครงการจากหน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินการในพื้นที่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณนั้น

๖. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง ภายในเดือนเมษายนและเดือนตุลาคม เพื่อให้การติดตามและประเมินผล แผนพัฒนาท้องถิ่นสอดคล้องกับการใช้จ่ายงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า มีความโปร่งใส และอยู่ภายใต้กรอบวินัยการเงินและการคลังที่ดี

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถบูรณาการกับแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและตอบสนองความต้องการของประชาชนอันจะนำไปสู่การจัดทำงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ กระทรวงมหาดไทยจึงอาศัยอำนาจตามระเบียบว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ข้อ ๕ ซักซ้อมแนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. ห้วงเวลาการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

๑. เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา ให้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีให้แล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๙

๒. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีให้แล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๙

๒. แนวทางการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

๑. ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดและอำเภอ ตรวจสอบองค์ประกอบของคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด และองค์ประกอบของคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับ อำเภอให้เป็นปัจจุบัน

๒. ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดส่งยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปพลางก่อน และเมื่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดเพื่อจัดทำ ทบทวน หรือเปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดแล้วเสร็จ ให้แจ้ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดทราบ โดยกรอบการประสานโครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเค้าโครงยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ให้ดำเนินการตามรูปแบบที่กำหนด

๓. ให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอจัดประชุมพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการและส่งให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดภายในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

๔. ให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดจัดประชุมพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการและให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดนาโครงการที่ได้ประสานโครงการพัฒนาขององค์กรคู่มือการปฏิบัติงาน การจัดทำแผนพัฒนาสี่ปีองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว

ปกครองส่วนท้องถิ่น มาบรรจุไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและจัดส่งโครงการพัฒนาที่เกินศักยภาพให้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ(กบจ.)เพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดต่อไป

๓. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

๑. ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตรวจสอบองค์ประกอบของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นปัจจุบัน

๒. การจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ใช้รูปแบบการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามแนวทางหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๐๖๐๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ หรือดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่นตามรูปแบบที่เห็นว่าเหมาะสม ทั้งนี้จะต้องเป็นไปตามมาตรา ๖๙/๑ ของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๔๖ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลและตามมาตรา ๔๕/๑ ของพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.๒๕๔๐ ทั้งนี้สัดส่วนของการประชุมประชาคมท้องถิ่น ไม่ควรมีน้อยกว่าแนวทางหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว๐๖๐๐ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ กำหนดไว้

๓. การจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ให้ดำเนินการภายใต้หลักประชาธิปไตย โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ ในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมตรวจสอบ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมแก้ปัญหาปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อแก้ปัญหาสำหรับการพัฒนาท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและทำให้การดำเนินงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสุจริต โปร่งใส ถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคุณภาพ โดยขอให้นายอำเภอบูรณาการหน่วยงานต่างๆในพื้นที่ลักษณะประชารัฐ เพื่อนำปัญหา ความต้องการ ที่ได้จากการจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ไปเป็นข้อมูลในการดำเนินการของหน่วยงานต่างๆเพื่อไม่ให้เกิดความซับซ้อนในการทำงาน สำหรับการประชุมประชาคมท้องถิ่นครั้งแรก ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๕๙ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีและการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ให้ใช้สัดส่วนร้อยละ ๖๐ กรณีประชาคมท้องถิ่นมาประชุมไม่ถึงร้อยละ ๖๐ แต่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๒๐ ให้ดำเนินการประชุมประชาคมท้องถิ่นต่อไปได้ โดยให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นโดยละเอียด ไว้ในรายงานการประชุม

๔. ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้ข้อมูลจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาสามปี ฉบับปัจจุบัน มาทบทวนและปรับใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี(พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) โดยต้องดำเนินการให้เป็นไปตามขั้นตอนของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙ โดยในระยะเริ่มแรกของการ

จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ให้จัดทำประชาคมท้องถิ่นในระดับตำบลสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ระดับชุมชนเมืองสำหรับเทศบาลเมือง ระดับชุมชนนครสำหรับเทศบาลนคร และระดับจังหวัดสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด ทั้งนี้สำหรับเมืองพัทยาให้พิจารณาใช้รูปแบบเทศบาลนคร

๕.ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ตามเค้าโครงแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔)

๖.ให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ส่งรายละเอียดโครงการพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) สำหรับประสานโครงการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ ภายในวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ สำหรับเมืองพัทยาให้ส่งบัญชีประสานโครงการพัฒนาให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ภายในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

สรุปขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

๑. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนา เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี โดยให้นำข้อมูลพื้นฐานจากหน่วยงานต่างๆและข้อมูลในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี

๒. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและข้อมูลนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๓. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๔. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น สี่ปี สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีต่อไป

๔. การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) ไปสู่การปฏิบัติ

เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี เป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมและงบประมาณจากเงินสะสม โดยนำโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีไปจัดทำงบประมาณตามปีที่กำหนดไว้ เช่น การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ.๒๕๖๑ ให้นำโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นปี พ.ศ.๒๕๖๑ ไปใช้ กรณีที่จะนำโครงการพัฒนาที่อยู่ในปี พ.ศ.๒๕๖๒,๒๕๖๓,๒๕๖๔ ไปดำเนินการ จะต้องเข้าสู่ขั้นตอนของการเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙ เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาที่อนุมัติแล้ว ต้องประกาศให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ประกาศใช้ และปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และงบประมาณจากเงินสะสมในช่วงของแผนนั้น

๕.การจัดทำแผนดำเนินงาน

๑. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแผนงาน โครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจที่ดำเนินการในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วจัดทำร่างแผนดำเนินงาน เสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๒. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนการดำเนินงาน แล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่นประกาศเป็นแผนการดำเนินงาน ทั้งนี้ให้ปิดประกาศแผนการดำเนินงานภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ปิดประกาศ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกัน และต้องปิดประกาศไว้อย่างน้อย ๓๐ วัน

แผนการดำเนินงานให้จัดทำให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน

แผนการดำเนินงาน ต้องจัดทำให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม งบประมาณจากเงินสะสม หรือได้รับแจ้งแผนงานและโครงการจากหน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นๆที่ต้องดำเนินการในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณนั้น การขยายเวลาการจัดทำและการแก้ไขแผนการดำเนินงานเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น

๖.การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

๑. สมาชิกสภาท้องถิ่น (ที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก) จำนวน ๓ คน
๒. ผู้แทนประชาคมท้องถิ่น (ที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก) จำนวน ๒ คน
๓. ผู้แทนหน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง (ที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก) จำนวน ๒ คน
๔. หัวหน้าส่วนการบริหาร (ที่คัดเลือกกันเอง) จำนวน ๒ คน
๕. ผู้ทรงคุณวุฒิ (ที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก) จำนวน ๒ คน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการและกรรมการอีกหนึ่งคนและกรรมการอีกหนึ่งคน ทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ กรรมการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๒ ปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

๑. กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
๒. ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
๓. รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน โดยอย่างน้อยปีละสองครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

๔. แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาจมอบให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ หรือรวมดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาได้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

๑. คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่างข้อกำหนดขอบข่าย และรายละเอียดของงานที่จะมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการ เพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๒. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติ ข้อกำหนด ขอบข่ายและรายละเอียดของงาน

๓. หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกดำเนินการหรือร่วมดำเนินการติดตามและประเมินผล

๔. ให้หน่วยงานหรือบุคคลภายนอกที่ดำเนินการหรือรวมดำเนินการติดตามและประเมินผล รายงานผลการดำเนินการซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลต่อคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผน เพื่อประเมินผลการรายงานผลเสนอความเห็นต่อผู้บริหารท้องถิ่น

๕. ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการ พัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบ ในที่เปิดเผยภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าวและต้อง ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน โดยอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้งภายในเดือนเมษายนและภายในเดือน ตุลาคมของทุกปี

๗. การกำกับดูแล

๑. ให้นายอำเภอกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น สี่ปีและการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม งบประมาณจากเงินสะสม การใช้จ่ายงบประมาณตามแผนความต้องการของงบลงทุนเพื่อพัฒนา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ การตั้งงบประมาณอุดหนุนให้แก่หน่วยงานอื่น โดยถือเป็น สาระสำคัญที่ต้องพิจารณาโดยรายละเอียดของโครงการพัฒนาในข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติและงบประมาณ รายจ่ายดังกล่าวต้องสอดคล้องกับโครงการพัฒนาในแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีก่อนให้ความเห็นชอบ

๘. การจัดทำ แก้ไข เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลง แผนพัฒนา

การจัดทำ แก้ไข เพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลง แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนา ท้องถิ่นสี่ปีที่อยู่ระหว่างดำเนินการหรือยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ ให้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ การประกาศใช้แผนพัฒนาสี่ปีที่เพิ่มเติม เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น การเพิ่มเติมหรือ เปลี่ยนแปลงแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี มีขั้นตอน ดังนี้

๑. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีที่ เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงพร้อมเหตุผลและความจำเป็นเสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๒. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่น พิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีที่ เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อเสนอผู้บริหารท้องถิ่น

๓. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง และ ประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลผู้บริหารท้องถิ่น

ต้องเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีที่เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อนแล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้ กรณีแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี มีระยะเวลาการใช้บังคับเหลืออยู่ไม่ถึง ๑๘๐ วัน ไม่ให้ดำเนินการเพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลง

๑.๕ กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

- หนังสือกระทรวงมหาดไทยด่วนที่สุด ที่ มท๐๘๑๐.๓/ว๕๗๙๗ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๔) ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๙

- ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙

๑.๖ วัตถุประสงค์ในการจัดทำคู่มือ

การจัดทำเอกสารคู่มือการปฏิบัติงาน “การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น” ฉบับนี้เพื่อช่วยเสริมสร้างความเข้าใจให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลลวอแก้ว ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ส่วนที่ ๒

แผนภาพขั้นตอนการดำเนินการจัดทำแผน

